

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Successionibus ab intestato. Consilium CCCCXXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

tionem acquirit, Episcopatus, seu Ecclesie acquirit, *can. Statutum xviii. q. 1. c. cum olim de privileg. Alciat. consil. i. nu. 1.* ita quoque Abbatia translata & incorporata alteri dignitati, accessionem ex fructibus Abbatie facit Ecclesie, non Monasterio. Quod hic facilius dicendum est, propter incorporationem & unionem Abbatie: quia cum huiusmodi incorporatio & unio fiat per suppressionem atque extinctionem incorporati & uniti beneficii seu dignitatis, nulla amplius habenda est ratio suppressi & extincti beneficii seu dignitatis, sed tantum Ecclesie seu dignitatis, cui huiusmodi incorporatio facta est, cum unitum & incorporatum beneficium seu dignitas nomen beneficii seu dignitatis amittat: ideoque nec unquam vacare censetur, neque ut vacans conferri possit, *Rota decis. 27. Nota quod ubi beneficium, in antiq. Calderin. consil. ult. de reb. Eccles. non alienat. Paul. Paris. consil. 30. In causa vertente nu. 1. vol. 4.* Ita ut quod alibi dicitur, in c. 1. xii. q. 4. *Innoc. in c. Relatum 2. de testam. Freder. de Senis consil. 35. Quidam Monachus nu. 4. de dividendis bonis, quæ reliquit is, qui plura beneficia obtinuit pro rata beneficiorum, hic in consideratione haberi nequeat: quia præfatus Reverendissimus Dominus Episcopus consideratur tantum ut Episcopus, non ut Abbas & Episcopus; propter præfatum suppressionem & extinctionem.*

2. Ad posterius dico, quod vacante Sede fructus Episcopatus tam ex dicta incorporata Abbatia, quam aliunde ratione Episcopatus obvenientes, unâ cum prius acquisitis, & per eum relictis, reservandos esse futuro successori in Episcopatu, nec eos ullo modo cedere Capitulo aut Canonicis Cathedralibus; ut illos inter se dividere, aut ad alios usus applicare possint, *c. Quia sæpe de elect. lib. 6. Gloss. c. Relatum 2. Clem. Statutum de elect. c. ibi Cardinalis & Inola.* Sunt enim hæc bona dictæ incorporate Abbatie separata à communibus bonis Capituli, *Covar. in d. c. Relatum 2. nu. 3. ** Et hæc quidem, nisi Reverendissimus Dominus Episcopus ex impetrata dispensatione seu licentia Sanctissimi Domini Papæ de acquisitis & superexstentibus bonis & fructibus Abbatie testamentum seu codicillos fecerit, *Covar. in c. Cum in officiis nu. 7. de testam.* Quin enim id ita fieri possit, dubium non est.

De Successionibus ab intestato.

S V M M A R I V M.

Monasterium an succedat pro filio religioso.

1. Monachi in immobilibus succedunt parentibus de iure.
2. Statutum excludens monachos à successione bonorum paternorum an valeat.
3. Statutum ne bona immobilia transferantur ad Monasteria, vel manum mortuam an valeat.
4. Monasterij ingressus inducit mortem civilem, quæ naturali adsupatur de iure.
5. Monacho delata hæreditas acquiritur Monasterio.
7. Aliena nemo efficacie alienat.
8. Cautela quæ pro consilio suggesta.

EXTRA omnem dubitationem sunt, quæ pro sustinenda intentione Monasterij Carthusiensis Oppidi Confluentis adducuntur, si casus successionis, de qua questio est, ad terminos juris communis referatur; * non tantum ex dispositione Iuris Canonici, *c. In præsentia De probat. c. fin. De success. ab intest. verum etiam ex permissione juris civilis, l. De nobis §. hoc etiam c. de Episc. & cler. l. 1. c. De sacros. Eccles. eo loco etiam collocata, ut ex communiori receptioreque Doctorum sententiâ nullo statuto, nulla lege municipalis, aut consuetudine induci possit, ne Monachi atque Religiosi suis parentibus ex testamento vel ab intestato succedant; neve Monasteria, aliave religiosa loca, aut corpora bonorum temporarium sint capacia; neve Ecclesiis bona præsertim immobilia dari, relinqui, aut acquiri possint; * ideoque huiusmodi statuta, tamquam libertati Ecclesiasticæ repugnantia & derogantia, esse cassa & irrita, *Aurb. Cassa c. De sacros. Eccles. §. licet & hoc præsentis in Aurb. de sacros. Episcopis.* Et communiter ob id reprobari Bartoli contrariam traditionem, *in l. fin. c. De pat. & in l. Rescripto in fine d. De mun. nerib. & honor. per Aymonem Cravettam multum amplificatam, in tract. de antiq. tempor. parte 4. circa præmissa nu. 7.* longèque plures Iuris Interpretes, auctoritate non minores pro ea opinione stare, quæ annullat hujus generis statuta; sive de acquisitis, sive de acquirendis bonis, *Alex. consil. 139. Viso themate nu. 12. vol. 2. relin. in d. c. In præsentia nu. 71. Iason, Decius & alij in l. placet c. de pat. & in l. Placet c. De sacros. Eccles. Decius in c. Ecclesia S. Maria nu. 49. De consuet. sive de ingressis, sive de ingressuris Monasterium, Bald. consil. 246. Monialis nu. 2. vol. 1. agatur.**

Sed hæc scholæ magis, quam fori disputatio cum habet in regionibus inferioris Germaniæ, Regiæ Catholice Majestati subiectis exitum; ut frustra tentetur à Monasterijs Monasticisque personis hæc juris communis definitio, & communis recepta opinio; propter constitutionem Caroli Quinti Imp. in anno 1520. latam; quæ cautum est, ne quis subditorum quovis modo bona immobilia alienare aut transferre possit ad opus Monasteriorum, Ecclesiarum, Collegiorum, Conventuum, aut Ecclesiasticarum personarum, sine consensu suæ Majestatis & Civitatum, sub quibus huiusmodi bona sita sunt; neve per quamcumque speciem successionis, ultimæ voluntatis, aut donationis devolvantur vel obveniant Monasterijs, Collegijs, aut Capitulis: adjunctâ clausulâ decreti irritantis quicquid in contrarium præmissorum fiet. Adversus quam constitutionem, ut contra stimulum, frustra quis niteretur, *Cravetta consil. 152. Circa testamentum nu. 2. vol. 1.* in nimis exacta & præcisa illius observatione; quæ hoc colore ex sententiâ Bartoli, & aliorum non paucorum etiam sustinetur; quod ea ordinatio non sit directè concepta contra Ecclesias, & Monasteria; ut esset si statutum esset, ne Ecclesia, aut Monasteria, bonorum talium sint capacia: sed concepta super bonis temporali jurisdictioni, superiori-tati, & potestati statuentis Principis subiectis, ne scilicet bona talia in Ecclesiam alienentur vel obveniant,

obveniant, Bal. in c. Clerici nu. 3, de iud. Felin. in d. c. Ecclesia S. Maria nu. 89, quasi liceat, nec à ratione alienum sit, de rebus proprijs, aut superioritati nostræ subiectis cuique statuere, quod vult, l. ult. C. de pact. inter empt. & vend.

Cum igitur lex seu ordinatio ita sit promulgata, æquo animo ferenda est, etiam si religioni durior videri possit, l. prospexit Qui & à quibus manumiss. non sunt; quia frustrà ac sine fructu adversus ipsum moveretur juris quæstio, l. Ancilla C. de furt. Proinde non debet supratatum Monasterium multum confidere in superius annotatis ex iure communi, Concilio Tridentino, ac statutis Ordinis Carthusiensium. Nam illis omnibus fraudem facit & obstat dicta Belgij contraria constitutio; quæ Monasterijs obventionem & acquisitionem bonorum immobilium non permittit, ad hoc, ut prætereundum possit aliquid juris ex persona Fratris Nicolai Dionysij in hoc Monasterio religionem monasticam professi, ad bona immobilia ex successione parentum devoluta; si devolutio contingit post dictam professionem, ex capite incapacitatis ejusdem: * quasi ex die factæ professionis rebus humanis exemptis; & pro mortuo saltem civiliter habiti, dd. in d. l. Deo nobis C. de Episc. & cler. Ita quod cum in successione hereditaria quoad bona immobilia nec capere, nec accipere possit, numerum inter hæredes non possit facere, nec partem ex his bonis habere. Eaque ratione eundem effectum habere debet hæc juris civilis per ingressum Monasterij, quem habet mors naturalis, Bartol. in Auth. Si qua mulier nu. 1. de sacros. Eccles. Angel. cons. 91. Sancta Carmelitar. Iason consil. 135. Statuto civitatis nu. 1. vol. 1. Ut quemadmodum naturaliter mortuus nihil transmittit, nisi quod ei vivo delatum est vel obvenit, l. 1. §. si autem aliquid C. de caduc. tollend. ita quoque professus nihil transmittere possit ad suum Monasterium, nisi quod ante illius professionem illi pleno jure acquisitum fuit. * Ita ut ex persona hujus Religiosi Monasterium bonorum incapax non possit aliquo modo succedere, aut partem in illis habere; ut ex ratione juris communis haberet, si horum bonorum ingenere vel specie capax esset, d. c. In presentia, d. §. sed & hoc presentia: cum Monacho delata, non ei, sed Monasterio acquirantur, Freder. de senis cons. 35. Quidam Monachus, Angel. d. consil. 91. vol. 2. Et quidem ex persona Monachi; qui quamvis mundo mortuus videatur, jura tamen suavitatis, & successionis ad commodum Monasterij ex jure communi retinet, Bald. & alij in d. l. Deo nobis & ibi Alexand. in addit. Barr. in l. 1. de vulg. & pupil.

Sed etsi hæc devolutio contingit ante professionem; nihilo magis aliquid ex his bonis immobilibus Monasterio acquiri potuit: propter Monasterij ex edicto Regio illam incapacitatem. Quamvis eo casu prædictus F. Nicolaus potuisset de his bonis testari, & illa quovis modo alienare, non in Monasterium, sed quemcumque alium: quam alienandi & disponendi potestatem, ex die factæ professionis, statim amisit, propter civilis mortis considerationem, quæ hoc effecit, ut statim ex illa die in his bonis habuerit hæredes, qui naturaliter mortuo ab intestato successuri fuissent, Clem. Exivi l. §. non enim De verb. signif. Bald. consil. 438. Viso præfato nu. 4. & consil. 475. Casus super quo vol. 2. Atque ita frustrà laborare videatur Monasterium, ut ei permittatur potestas vendendi & alienandi dicta immobilia bona, ad quæ secundum tenorem & rigorem dicti Regij edicti nihil juris prætereundum potest. Quæ etiam causa est, cur in apostillâ seu annotatione ex jussu Dominorum Consiliorum secretioris Concilij Regiæ Catholicæ Majestatis ad supplicem dicti Monasterij libellum, pro impetranda hac alienandi licentia porrectum, hoc sit additum & præceptum, quod proximis dicti Fratris Nicolai ostendatur aut communicetur hæc Monasterij supplicatio; eâ proculdubio cogitatione, quod illorum interesset, & verosimiliter hæc bona non ad dictum F. Nicolaum mundo mortuum, aut ad præfatum Monasterium ex edicto Regio bonorum immobilium incapax, sed ad illos pertinerent; ideoque ad obtinendam hanc alienandi potestatem eorum consensus esset necessarius: * cum 7 alterius bona nemo efficaciter eo invito vel ignorante alienare possit, l. 1. & seq. C. de reb. alien. non alien. & alienare volenti dominus resistere possit, l. Nemo C. eod. l. Si fundum C. de rei vind. Gloss. fin. in l. Si maior C. de res. vendit. Quam communicationem & ostensionem si Monasterium dictis proximis faciet, non videtur dubitandum, quin hac apostillâ & annotatione admoniti, aperte percipient & intelligent, illa eadem bona ad se pleno jure pertinere; eo nomine se non teneri ad quicquam dicto Monasterio solvendum aut præstandum: quo ipso totus hic Monasterij conatus irritus fiet; dictis proximis nil præstare volentibus fiducia edicti Regij; à quo non est verosimile Concilium Regium ullo modo recessurum.

Proinde aliter hæc res tentanda videtur; ut vel 8 omisâ hac viâ impetrandæ licentiæ alienationis cum Iacobo fratre dicti Fratris Nicolai hoc agatur, ut ultrò cum Monasterio sine hac licentia conveniat & transigat, ut convenire & transigere posse videtur ex statutis Ordinis Carthusiensis, & privilegio Clementis Quarti Papæ, de vendendis bonis alicui Religioso obvenientibus, ad utilitatem domus seu Monasterij, in quo professus est; ita ut quod dicto Monasterio ita permissum est, precibus à sua Majestate petere aut obtinere non debeat, l. 1. C. de thesaur. lib. 10. Et si Iacobus præfatus in eo perliſſet & perseverabit, quod sine licentia Curie nihil annuere volet, consultum erit aliâ ratione Curie supplicare, ut illi narretur, quod inter dictum Monasterium, & præfatum Iacobum conveniret, quod pro parte & portione dicti F. Nicolai in bonis suorū parentum in Ducatu Lutzenburgensi sitis, annuē numeret viginti daleros; & quod petatur licentia hujusmodi viginti daleros annuos alienandi; aut acceptâ certâ summâ pecuniæ præfato Iacobo remittendi. Quod facili impetratum iri speratur; alioquin si Monasterium in priore suâ supplicatione persistendum esse putabit; planè necessarium erit dictæ apostillæ & annotationi ante omnia plenè satisfacere. Et primò quidem per declarationem & specificationem bonorum, quæ Monasterium alienari cupit, ubi illa sint sita, quis illorum

illorum sit valor; & deinde per præcedentem communicationem de hac eorum petitione, & bonorum specificatione proximis cognatis & Fratri Nicolai facienda. Sine quibus nulla est spes obtinendi petitam licentiam; imò vix ulla etiam per omnia parito dictæ apostillæ, nisi dictum Monasterium à præfato Iacobo hoc quoque impetraverit, ut consentiat in petitam alienationem seu venditionem dictorum bonorum: cuius obtinendi an spem Monasterium habeat, ignoramus; magis tamen diffidimus: ita ut in casu, & incerto omnino, hoc sit positum.

De Sepulturis.

S V M M A R I V M.

Sepultura electio.

1. 4. 7. Sepultura quomodo eligatur.
2. Sepulturam filius familias sibi eligere potest.
3. Sepulturam quando Monachus sibi possit eligere.
5. Fidem plenam facere quid sit.
6. Probationes legitimæ qua sint.

CONSILIUM CCCCXXXIII.

INTER alios articulos arbitralis sententiæ olim in anno Domini 1345. latæ, super controversiis, quæ fuerunt inter tunc Collegiatam, nunc verò Cathedralem Ecclesiam B. Mariæ Antverpiensis; ac Religiosos Dominos Fratres Priorem, & Conventum Ordinis Prædicatorum ibidem continetur hic, hac verborum formâ, Præterea quod dicti Religiosi nullum parochianum Antverpiensem adveniam infra Parochiam Antverpiensem decedentem, ad sepulturam recipiant vel admittant, nisi ibidem suam præelegerit sepulturam, & de hoc fides facta fuerit plena Plebano Antverpiensi, vel eius vicem gerenti: quod si contrarium fecerint penam centum florenorum de Florentia toties quoties incurrant ipso facto, & corpora sic sepulta nihilominus exhumentur & restituantur suo Curato. Qui articulus juris communis dispositioni conformis est, tam quoad electionem, Clem. Dudum De sepult. quam quoad exhumationem in casum contraventionis faciendam, c. Ex parte De sepult. c. 1. eod. lib. 6. Sed exorta est super hoc articulo contentio materia, quid in eo sit, fidem facere plenam? * In qua difficultate diffinienda primò inquirendum est, quo modo hæc electio fieri possit; an tantum per speciem ultimæ voluntatis; hoc est in testamento, vel in codicillis, in quibus testantes plerumque de eo disponere solent, c. Cum liberum c. Cum super eod. tit. an etiam per alium quemcumque actum inter vivos? Et verum est, quod utroque modo, & indifferenter fieri possit; sic quod electio, quamvis sonet in actum ultimæ voluntatis, quia in vita effectum suum non habet, sed post mortem conferatur, c. De uxore De sepult. Glossa ult. in fin. eod. tit. lib. 6. ad actum tamen testandi præcisè, strictè & limitatè non referatur, l. Verba contraxerunt De verbor. signif. * Cuius rei argumentum à simili subministrat, quod licet filius familias non possit facere testamentum, nec codicillos, l. Filiusfam. De testam. l. divi §. codicillos De iure codicill. possit tamen liberè sibi etiam sine assensu partis eligere sepulturam, c. Licet De sepult. lib. 6. * Et Monachus

qui testamenti factionem activam non habet, c. 2. De testam. qui à loco sui Monasterij abest, si commodè eo deferri non potest, rectè quoque possit sibi sepulturam eligere: quod alio actu, quam testandi, fieri necesse est. * Species enim quædam mandati est, disponere de eo, quod quis post mortem suam fieri vult: veluti monumentum sibi fieri post mortem, l. Si remunerandi §. fin. D. Mandati: quod cum non transeat in speciem hæredis, institutionis, legati aut fideicommissi, extra speciem ultimæ voluntatis per actum inter vivos fieri potest; veluti verbis, literis, epistolis, instrumentis, per nuntium.

Quo constituto dicimus, plenam fidem facere, nihil aliud esse, quàm legitimè, manifeste, & perfectè probare. Pro istem enim hic accipiuntur, c. Cupientes §. quod si per viginti De electi. l. b. 6. Ita ut fides probationis sit in sufficiente & legitimà probatione; quæque opponitur semiplena, c. 2. De probat. l. Si chirographum l. cum de indebito eod. tit. Vnde Glossa, in d. §. quod si per viginti, plenam fidem interpretatur, quæ sit per testes & alios legitimos modos probandi. * Et Accursius, in d. l. cum de indebito in v. legitimus, legitimas probationes dicit esse illas, quæ sunt testibus, & instrumentis; non iurando, in quo non est modus probandi, sed exoneratio à probatione, l. son. m. l. Si quando c. Vnde vi. * Ita ut hæc electio probari possit per quamcumque scripturam defuncti hoc continentem, etiam si sit epistola tantum; quia dependet à libera ejus voluntate; ut & mandatum per epistolam probatur, d. l. i. d. Mandati. Cum enim quisque eligendo præjudicare possit parochiali Ecclesiæ, seu loco, in quo quis alioqui sepeliri deberet, d. Clem. Dudum & toto tit. De sepult. fit, ut ejus scripturæ stari debeat. Ut etiam sic statur scripturæ manu militis scriptæ, continentis ejus voluntatem ultimam; quia testamentorum solemnibus alligatus non est, l. Miles si testamentum de milit. testam. l. Miles c. eod. Probari quoque potest facti evidentia, Doct. in c. cum ad sedem De testam. spoliat, ex destinatione patrisfamilias; si vide licet sibi, vel uxori, seu familiæ aliquo loco monumentum fieri fecerit; si sacrophagum posuit; si epitaphium, præveniendo tempus mortis, posuerit: non enim minus, imò sæpè magis factum, quàm verbis voluntatem suam quisque declarat, l. Nostra c. De testam. Per testes quoque non pauciores duobus, probatio plena conficitur, l. vbi numerus De testib. testibus, inquam, quibuscumque, quorum testimonium regulariter non est prohibitum: & sic non tantum per mares, sed etiam per feminas, l. Eos c. eod. tit. De testib. imò etiam per consanguineos, ad quos saltem hereditas defuncti non pertinet, quique defunctum non repræsentant, & ex electione sepulturæ aliquid commodi referre non possunt, Doct. in l. Etiam c. eod. Bald. consil. 188. consobrinus vol. 4. quemadmodum illi iidem in testamentis & codicillis testes esse possunt. Sed dubitatur, an hac in re sufficiant testes singulares ex loco, & tempore; uno dicente se hoc loco vel tempore, alijs alio audisse defunctum sibi eligentem sepulturam, aut consistentem quod elegerit. Nam probatio, quæ sit per testes in suis testimonijs singulares, dicuntur non sufficientem proba-